

Vadlīnijas Latvijas Badijiem-

brīvprātīgo atbalsta kustībai Latvijā

DIA LOGS
Atbalsta centrs visiem, kurus skar HIV/AIDS
Support center for those affected by HIV/AIDS

ViiV
Healthcare

Community Grants
**POSITIVE
ACTION**

Autore:
Ruta Kaupe

Rīga
2016.gada decembris

Satura rādītājs

Ievads	1
✓ <i>Situācija Latvijā un izaicinājumi HIV pozitīvo cilvēku dzīvē</i>	
✓ <i>Psiholoģiskais atbalsts</i>	
✓ <i>Pieejamība medicīniskajai aprūpei</i>	
✓ <i>Badiju atbalsta kustības ieviešanas mērķis Latvijā</i>	
Badiju kustība	4
✓ <i>Definīcija, mērķis un uzdevumi</i>	
✓ <i>Kas ir Badijs? Specifika Latvijā</i>	
✓ <i>Citu valstu pieredze Badiju kustībai</i>	
Badiju kustības praktiskā ieviešana	6
✓ <i>Ieviešanas komandas izveide</i>	
✓ <i>Potenciālo Badiju atlase</i>	
✓ <i>Badiju apmācība</i>	
✓ <i>Praktiskais darbs</i>	
✓ <i>Atbalstāmo līdzbiedru atrašana, iesaiste programmā</i>	
✓ <i>Uzraudzība, atbalsts, tālākattīstība</i>	
✓ <i>Izaicinājumi praktiskā darba organizācijā</i>	
Sociālā atbalsta iespējas HIV pozitīviem cilvēkiem	13
Atsauces un noderīga informācija	16
Pielikumi	17
✓ <i>Badiju atlases pieteikuma anketa</i>	
✓ <i>Programma</i>	
✓ <i>Līdzbiedra izziņas forma</i>	
✓ <i>Brīvprātīgā līgums un atskaites forma Badija darbībai</i>	
✓ <i>Darba atskaites veidlapa</i>	

Ievads

Situācija Latvijā un izaicinājumi HIV pozitīvo cilvēku dzīvē

Situācija HIV jomā Latvijā 2016. gadā ir kritiska. Turpina pieaugt HIV inficēto cilvēku skaits, valstī nav HIV plāna un redzējuma, kas un kā jādara, lai mazinātu augsto izplatību. Tā vietā valdība izvēlas iespējami mazāk runāt par HIV, līdz ar to mazinot sabiedrības uztraukumu par šo tēmu. Latvija ir 2.vietā jauno reģistrēto HIV gadījumu skaita ziņā un 1.vietā AIDS pacientu skaitā Eiropas Savienībā. Vēl aizvien lielākā sabiedrības daļa uzskata, ka tas viņus neskar, jo tā ir nepareizas uzvedības cilvēku slimība: narkomānu, prostitūtu, geju. Lielais rezultāts tam ir, ka sabiedrības vairums neuzskata par vajadzīgu veikt HIV testu, bet absolūtais HIV pozitīvo vairākums slēpj savu diagnozi, sargājot to kā vislielāko grēku, kuru nedrīkst uzzināt neviens, daudzos gadījumos - pat ne ģimenes locekļi. 2016. gada 1. novembrī ir reģistrēti 6876 HIV inficēti cilvēki, t.sk. 1764 AIDS pacienti, un statistika jau ziņo par 1592 nāves gadījumiem (689 HIV stadijā un 903 AIDS stadijā).

Psiholoģiskais atbalsts

HIV diagnoze visbiežāk ir liels pārbaudījums cilvēkam, kas uzliek papildus slodzi, grūtības ne tikai fiziskajam ķermenim, bet arī, vairumā gadījumu, tā ir smaga psiholoģiska trauma cilvēkam. HIV diagnozes uzzināšana, savu tuvāko informēšana, turpmākā sadzīvošana ar to ikdienā, darba kolektīvā, draugu pulkā, sabiedrības noliedzošā attieksme pret HIV inficētajiem, bailes, ka to uzzinās citi, sajūta par skaitītu laiku savā dzīvē - tas viss ir tikai daļa no HIV pozitīvo cilvēku psiholoģiskajiem un garīgajiem pārbaudījumiem. Jau kopš HIV infekcijas atklāšanas brīža ir skaidri atzīts, ka HIV-pozitīvajiem cilvēkiem ir nepieciešams psiholoģiskais atbalsts. Vēl joprojām Latvijā tas ir grūti atrodam.

MK noteikumi Nr 628 par psiholoģiskā atbalsta sniegšanu nosaka: „Ja izmeklēšanas rezultāts apstiprina HIV klātbūtni organismā, ārstniecības personas pienākums ir sniegt inficētajai personai psiholoģisku atbalstu, izskaidrot medicīniskās un sociālās aprūpes iespējas, inficētās personas tiesības un pienākumus, kā arī individuālās profilakses pasākumus, lai nepieļautu citu personu inficēšanu.” Šodien nepastāv valsts finansētas atbalsta programmas, praktiski pieejamais specifiskais tieši ar HIV jautājumiem saistītais psiholoģiskais atbalsts un palīdzība var tikt meklēta:

- RAKUS LIC Rīgas Austrumu Klīniskā Universitātes slimnīca Latvijas Infektoloģijas centrs – ārsti speciālisti;
- Biedrība DIA+LOGS – psihologs, līdzīgs-līdzīgam konsultēšana, pašatbalsta grupa;
- Biedrība AGIHAS - līdzīgs-līdzīgam konsultēšana, pašatbalsts;
- Biedrība Apvienība HIV.LV – līdzīgs - līdzīgam konsultēšana, psihologs, konsultants ķīmisko atkarību jautājumos.

Pieejamība medicīniskajai aprūpei

HIV/AIDS diagnostika un ārstēšana ir gana centralizēta, kur galvenā virsvadošā koordinācija notiek caur RAKUS Latvijas Infektoloģijas centru. LIC strādā galvenie un atzītākie mūsu valsts speciālisti, iestādes pārziņā ir HIV diagnostika, ar HIV inficēto personu uzskaiti un notiek HIV/AIDS pacientu ārstēšana (gan ambulatori, gan stacionārā). Gan ārstēšana, gan ARV (antiretrovirālā) terapija Latvijā ir valsts apmaksāta, pacienti jebkurā aptiekā var saņemt valsts kompensētus medikamentus, kurus izrakstījuši LIC speciālisti Rīgā vai saistītie infektologi dažās no lielākajām pilsētām.

Badiju atbalsta kustības ieviešanas mērķis Latvijā

Apzinoties un praksē redzot patieso atbalsta nepieciešamību HIV inficētajiem cilvēkiem, biedrība DIA+LOGS, ar ViiV Healthcare Positive Action finansiālu atbalstu, 2016.gada sākumā uzsāka īstenot brīvprātīgo aktīvistu atbalsta kustību "Latvijas Badiji", kas sniedz garīgu un draudzīgu līdzīgs-līdzīgam atbalstu HIV inficētajiem un viņu tuviniekiem, ja šīs personas ir izteikušas vēlmi pēc Badija palīdzības.

Badiju atbalsta kustības ietekme un nozīme:

- Ietekme uz ekonomiku, sabiedrības procesiem un veselības aizsardzību
- Jaunas iespējas cilvēku atbalstam
- Ģimenes un tuvinieku likteņu atvieglošana
- Iztrūkstošā saikne starp HIV-pozitīvajiem un profesionālajām organizācijām/dienestiem
- Stigmas & diskriminācijas mazināšana / novēršana

Pašatbalsts - viena no visatzītākajām metodēm HIV infekcijas ietekmes mazināšanai uz cilvēka dzīves kvalitāti. Veidojot Latvijas Badiju kustību, nācās atzīt, ka Latvija atšķiras no citām valstīm ar divām būtiskākajām iezīmēm, kas krietni apgrūtina šīs kustības iedzīvināšanu tieši mūsu valstī:

- Vairums HIV-pozitīvo cilvēku nav gatavi saņemt atbalstu - mūsu cilvēki nav pieraduši un nesaprot, kā tas iespējams, ka viņiem vienkārši palīdz, neko neprasot pretī.
 - Sabiedrībā pastāv ļoti augsta stigma un diskriminācija pret HIV skartajiem, tāpēc cilvēki ļoti baidās, ka kāds uzzinās par to, ka viņiem ir šī diagnoze. Teorētiski gan nepieciešamība ir liela:
 - 4742 inficēto Rīgā ; Latvijā kopumā HIV diagnoze uzstādīta 6607 cilvēkiem, t.sk. 1666 ir pacienti AIDS stadijā.
 - Jauno inficēšanās gadījumu tiek diagnosticēts arvien vairāk 2009.-2011. gadā >300; 340; 340; 347 (2014.); 393 (2015.)
 - Ir ārstēšana un valsts garantētie sociālie pakalpojumi, bet nav nekādu specifisku pakalpojumu HIV pozitīvajiem.
Biedrībai DIA+LOGS ir vēlme mazināt stigma un atvieglot HIV-pozitīvo cilvēku dzīvi. Latvijas Badiju kustību raksturo: savējo atbalsts un iesaiste, līdzīgs-līdzīgam izglītošana, iedrošināšana un palīdzība ikdienā.
ViiV HealthCare Positive Action finansētā, Latvijā īstenotā, projekta nosaukums ir „Birth of Latvian Buddies & strengthening peer support for HIV affected communities” jeb latviešu valodā: „**Latvijas Badiji un atbalsts HIV pozitīvajiem**”.
- Projekta uzdevumi - *Līdzīgs-līdzīgam atbalsta sistēma – pastāvīgas līdzbiedru atbalsta-aprūpes sistēmas izveide. *Stigmas, diskriminācijas mazināšana.
- Projekta ieviešanas posmi ir:
- Metodoloģijas izstrāde
 - Badiju atlase - nākamās atbalsta personas LB
 - Potenciālo badiju apmācība;
 - Datu banka Badiji& līdz-draugi (atbalsta saņēmēji);
 - Praktiskais darbs;
 - Advokācija LB kustības ilglaičiai& turpinājumam;
 - Koordinēšana, atskaitīšanās, supervīzijas, komunikācija.

Badiju kustība

Definīcija, mērķis un uzdevumi

Brīvprātīgo Badiju atbalsts («*buddy support*») ir apmācītu brīvprātīgo atbalsta kustība, kas piedāvā praktisku, sociālu un emocionālu palīdzību cilvēkiem, kuri dzīvo ar HIV/AIDS (CDHA) un viņu tuviniekiem.

Brīvprātīgo Badiju atbalsta mērķis ir cilvēku, kas dzīvo ar HIV/AIDS (CDHA) dzīves kvalitātes uzlabošana, pastāvīgi atbalstot un kontaktējoties ar viņiem, respektējot CDHA pašnoteikšanās brīvību un neatkarības saglabāšanu iespējami augstākajā pakāpē.

Badiju atbalsta galvenais uzdevums ir palīdzēt HIV skartajiem cilvēkiem psiholoģiski vai sadzīviski problemātiskās situācijās, piem. uzzinot par HIV diagnozi, brīžos kad cilvēks jūtas vientuļš (izrunāšanās un uzklausišana) un grib sajūst drauga plecu, sadzīviski sarežģītās situācijās, kad vajadzīgs praktisks atbalsts vai palīdzība ikdienas darbos, arī kad vajadzīga profesionāļu palīdzība, bet cilvēkam trūkst zināšanu un uzņēmības to nokārtot.

Kas ir Badijs? Specifika Latvijā

Badijs ir cilvēks, kas sajūt empātiju pret HIV infekcijas skartajiem cilvēkiem un vēlas praktiski viņiem palīdzēt, kļūstot par brīvprātīgo palīgu. Viņš kļūst par uzticamu draugu, kas pavada savu aizbilstamo visās aktivitātēs, par labu biedru, ko skar vai kurš izprot līdzīgas problēmas un starp abiem veidojas dziļa savstarpēja sapratne.

Par Badiju var kļūt ikviens cilvēks: sievietes & vīrieši vecumā no 18 gadiem; hetero- vai homoseksuāli orientētie; strādājošie; tie, kas audzina bērnus, un tie, kas mācās; jebkurš, kuru vada pozitīva motivācija.

Latvijā Badijiem gan jāreķinās ar specifiku, kas nav tik izteikta nevienā citā valstī, kur ieviesta Badiju kustība, - augsta stigma un diskriminācija. HIV skartie Latvijā tik ļoti baidās no tā, ka kāds varētu uzzināt par viņu saistību ar HIV, ka izvēlas pirmām kārtām, palikt noslēpumā, ja vien tas iespējams. Un otra iezīme – mēs vēl nemākam lūgt un saņemt palīdzību un atbalstu. Tas sarežģīgan atbalsta organizēšanu, gan vēlmi saņemt šādu palīdzību, gan metodiku, kā atbalsts tiek sniegts.

Latvijā šī Badiju kustība ir jāveido savādāk un tā praktiski atšķiras no citu valstu prakses. Kā pirmā prioritāte jāievērtē konfidencialitāte, kas ievērojami ierobežo HIV pozitīvo cilvēku atrašanu, viņu vēlmi lūgt un saņemt atbalstu, kā arī kustības attīstīšanas un izplatības iespējas.

Citu valstu pieredze Badiju kustībai

Badiju kustības vēstures fakti:

Aizsākums ASV - atbalsts Vjetnamas kara skartajiem; pēcāk AIDS pacientiem.

Eiropā kustība ienāk 1984.g. **Nīderlandē**, kad HIV infekcijai bija dramatisks raksturs un tā visplašāk bija izplatīta homoseksuāli orientēto cilvēku kopienās.

Pieredze un atziņas par Badiju kustības izmaiņām gadu gaitā:

Toreiz	Šodien
Homoseksuāli orientētu cilvēku slimība	Jebkura cilvēka slimība un Badiji – jebkurš cilvēks
Rūpes par nāvējoši slimajiem	Dzīves kvalitātes uzturēšana
Brīvprātīgo organizācijas vai dienesti	Brīvprātīgo kustība profesionālu organizāciju ietvaros
Nāvējoša slimība - daudz uzmanības, lielas izmaksas, daudz badiju	Hroniska slimība - mazāk uzmanības, mazāk naudas, mazāk badiju

Vācijā

- pirmsākumi meklējami pirms vairākiem gadiem;
- no 2015.gada sākas Badiju kustības atdzimšana kā jauns projekts ar valsts finansiālu atbalstu.

Brīvprātīgo kustība savstarpējam atbalstam – ieviesējs un koordinators: *Deutsche AIDS-Hilfe*. Projekta nosaukums: *Buddy Projekt*, vairāk info var atrast kustības mājas lapā: <http://www.sprungbrett.hiv/de>

2016.g janvārī DIA+LOGS projekta vadītāja apmeklēja organizāciju *Deutsche AIDS-Hilfepieredzes* apmaiņā, lai iepazītos ar Badiju kustības praksi Vācijā, Berlīnē. Badiju kustībā iesaistās tikai HIV pozitīvi cilvēki! Par Badijiem darbojas cilvēki, kuriem pašiem ir dzīves ar HIV ikdienas pieredze, publicējot par sevi informāciju mājaslapā, kurā jaunie pacienti, vai cilvēki, kam vajadzīgs atbalsts, paši sameklē Badiju, un tālākā sadarbība norisinās savstarpēji vienojoties, tiekoties, sarakstoties. To var uzskatīt par abpusēju pašiniciatīvu, kur nav prasība pēc absolūtas konfidencialitātes, vajadzības pēc pārliecināšanas un atbalstošas kustības koordinēšanas, kas nepieciešams Latvijā, kā to pierāda kustības ieviešanas pieredze.

Badiju kustības praktiskā ieviešana

Ieviešanas komandas izveide

Badiju kustību ieviesējs ir biedrība, kurai ir aktīva ikdienas saikne, zināšanas, pieredze darbā ar HIV skartajām kopienām, organizācija, kurai uzticas, kas „pārbaudīta” jau gadiem, saņemot atbalstu, pakalpojumus, sociālo palīdzību.

Ieviešanas koordinējošā komanda, kas veido, vada, uzrauga kustību, atlasa un pārrauga/ līdzdarbojas Badiju apmācībā, ieteicama 3 cilvēku sastāvā, kuru kopīgā zināšanu, prasmju un pieredzes „bagāža” dod iespējas vispusīgam redzējumam un sapratnei par praktisko darbību, ieviešot brīvprātīgo Badiju kustību dzīvē. Zināšanas par HIV infekciju un dzīvi ar to, pieredze ikdienas darbā ar kopienu cilvēkiem, psiholoģiska izpratne par atkarību un hronisku slimību piemeklētiem cilvēkiem, izpratne par brīvprātīgo darbu (arī Latvijā!), jauna pakalpojuma ieviešanas vadības darba zināšanas un pieredze, izpratne par organizatoriskām un finansiālām lietām, kas nepieciešamas projektu ieviešanā.

DIA+LOGS prakse: ieviešanas komandā ir 3 speciālisti, kurus raksturo: 1. Vadības un ieviešanas koordinēšanas pieredze; 2. HIV infekcijas ārstēšana, aprūpe, ietekme ikdienā; 3. Psihologa zināšanas, darba ar kopienu pārzināšana.

Komanda veido lielo kustības ieviešanas plānojumu, Badiju apmācību programmu, atlases kritērijus, koordinē un pārrauga praktisko darbu, veicina darbības efektivitāti un atpazīstamību, klientu piesaisti; līdzdarbojas atlases un apmācību procesā, Badiju komandas saliedēšanā, arī paši periodiski uzņemas Badija pienākumus, ir Badiju kustības virzošā sastāvdaļa.

Potenciālo Badiju atlase

Ievērtējot Latvijas (augstākminēto) specifiku, par Badiju var kļūt motivēts, ieinteresēts cilvēks, kas izgājis speciālu Badiju apmācību kursu, kuram ir pietiekami brīvā laika, lai uzņemtos Badija lomu un rūpes par savu līdzbiedru.

Badiju komandas veidošana un iespēja pieteikties apmācību kursam, jāizziņo pēc iespējas plašāk un mērķtiecīgāk, lai pieteiktos gan tieši HIV skartajiem palīdzēt griboši, gan izprotoši un zinoši cilvēki.

Konkrētajā gadījumā, pirmām kārtām, par Badijiem vēlējāmiem aicināt studentus (visieteicamāk – Rīgas Stradiņa universitāte, RSU), jau strādājošos profesionāļus no HIV profilakses punktiem (HPP), pašus HIV skartos un kopienu cilvēkus no dažādām biedrībām. Tāpēc, atbilstoši, informatīvās ziņas un uzaicinājumi pieteikties Badiju apmācībai un darbam, tika izvietoti biedrības DIA+LOGS un

Apvienība HIV.LV mājas lapās, FaceBook lapās, izsūtīti RSU studentu biedrības biedriem, HPP tīklam, sadarbības biedrībām, DIA+LOGS “Ziņu lapas” saņēmējiem. Efektīvi darbojas ziņas izplatīšana caur medijiem – preses konference un sekojoši vairāki raksti medijos, intervijas radio. Ieteicamas sarunās dzīvajā – prezentācijas ar HIV saistītās mērķauditorijās, piem. studentiem, mediķiem.

Ieinteresētie piesakās, aizpildot Badiju pieteikuma anketu skat. **Pielikumu Nr. 1.**

Saņemtās anketas izvērtē ieviešanas komanda, apspriežot katru kandidatūru, potenciālie dalībnieki tiek aicināti uz interviju, lai praktiski izvērtētu viņu komunikācijas prasmes, uzklausītu jautājumus, pārrunātu brīvprātīgā darba motivāciju.

Mūsu galvenie atlases kritēriji bija kandidātu motivācija un vēlme kļūt par brīvprātīgajiem palīgiem.

Ieviešanas komanda kopīgi pieņem galīgo lēmumu par interesentu aicināšanu apmācību grupā.

Veicot nelielu aptauju, saņemtas atbildes uz vaicājumu “Kāpēc mēs gribam palīdzēt?”

- Es vēlos atbalstīt brīvprātīgo iesaisti HIV+ atbalstam;
- Palīdzot citiem, es palīdzu sev!
- Es vēlos atbalstīt cilvēkus, kuri nenāk uz Dienas centru un nesaņem palīdzību;
- Ja es kaut mazliet varu kādam palīdzēt, es jūtos labi.

Potenciālo grupu veido, ievērojot to, ka daļa Badiju varētu strādāt un tikties ar atbalstāmajiem līdzbiedriem tieši, bet daļa, vismaz sākuma periodā, varētu būt par draugiem, kontaktējoties, sarakstoties elektroniskajā vidē.

Ieteicamais apmācāmo grupas lielums – 12 cilvēki, ja liela interese - maksimāli 15 dalībnieku, lai katrs no viņiem apmācībās sajustu individuālu pieeju un varētu praktiski pierādīt sevi un saņemt atsauci vingrinājumos un konkrētajās lomu spēlēs.

Interesentu potenciālu kļūt par Badiju izvērtē visu apmācību laiku, vērojot prasmju attīstību, psiholoģisko noturību, komunikācijas spējas un uzcītību apgūstot zināšanas. Galīgais lēmums tiek pieņemts apmācību beigās pēc individuālajām pārrunām un pasniedzēju ieteikuma par potenciālu darboties kā Badijam.

Badiju apmācība

Badiju apmācībai izstrādāta mērķtiecīgi visaptveroša apmācību programma, kas ietver 72 apmācību un praktisko nodarbību stundas un 20 h praktiskā darba ar apmeklētājiem DIA+LOGS centrā, kas īpaši nepieciešams apmācāmajiem, kam nav nekādas praktiskā darba pieredzes ar mērķauditoriju.

Apmācību kurss notika 3 mēnešus, kur ~60% laika aizņēma vingrinājumi, praktiski uzdevumi, situāciju analīzes, lomu spēles.

Programma ietver padziļinātu apmācību, kas varētu tikt nosacīti iedalīta 4 lielos blokos, kaut gan visa apmācība jāveido vienota, kur jautājumi jāskata ar kopīgo domu – kā labāk, pilnīgāk, draudzīgāk sniegt palīdzību HIV skartiem cilvēkiem. Tēmas ir ļoti dažādas, tāpēc ieteicams piemeklēt visatbilstošākos pasniedzējus, kur, piem., DIA+LOGS organizētajās apmācībās piedalījās 9 speciālisti-pasniedzēji.

Apmācību programma (skat. **Pielikums Nr.2** „Badiju apmācību Programmas tēmas un aktualitāte” ar apmācību dalībnieku sākuma viedokli par konkrētu tēmu nepieciešamību iekļaut apmācību programmā):

- Vispārējo jautājumu bloks: HIV aktualitāte Latvijā un pasaulē; Stigma un diskriminācija; Iecietība; Badiju loma, pienākumi; Badiju personīgās īpašības - resursi un klupšanas akmeņi, motivācija; Komunikācijas specifika ar mērķa grupu; Konfidencialitāte; Sociālā atbalsta iespējas;
- Medicīnisko jautājumu bloks: HIV, C hepatīts, TB biomedicīniskie aspekti; Atbalsts zāļu lietošanā, blakus saslimšanas; HIV inficēto mentālās veselības specifika; HIV un seksuālās attiecības;
- Praktiskās lietas: Pirmās palīdzības sniegšana; veselīgs dzīvesveids HIV pozitīvajiem cilvēkiem; Bērnu pieskatīšanas pamatlīetas; Dzīvokļa uzkopšanas pamatlīetas, higiēna;
- Psiholoģijas un ētikas jautājumi: Glābēja loma, Karpmana trijstūris; Zaudējums un sēras; Izdegšanas sindroma profilakse;
- Praktiskā darba organizācija.

Apmācību kursa beigās Badijiem ir jābūt zinošiem par HIV infekcijas specifiku, jāprot darīt praktiskus palīdzošus darbus, jāprot pozitīvi komunicēt un jābūt psiholoģiski noturīgiem. Viņi ir sagatavoti sniegt atbalstu dažādās formās: sarunas, drauga plecs, kopīgas pastaigas, pavadīšana uz valsts vai medicīnas iestādēm, palīdzība ar ārstēšanas režīma ievērošanu; palīdzība mājas solī un ģimenē, varoši pieskatīt bērnus.

Par Badiju būtiskākajām personīgajām īpašībām tiek uzskatītas:

- Labas komunikācijas prasmes;
- Spēja izlemt;
- Cieņa pret cilvēkiem;
- Skaidra izpratne par klienta un sevis paša stiprajām/vājajām pusēm;
- Spēja pieņemt cilvēkus tādus, kādi viņi ir un atbalstīt tos bez nosodījuma;
- Skaidra savu iespēju robežu apzināšanās;
- Māksla būt elastīgam.

Praktiskais darbs

Praktiskā darba būtība ir nodrošināt individuālu atbalstu un palīdzību konkrētam līdzbiedram. Lai to nodrošinātu ir jābūt Badiju komandai, personām, kam vajadzīga palīdzība un kas vēlas to saņemt, atbalsta mehānismam – koordinatori, kā arī atbilstošiem resursiem – finanses brīvprātīgā darba nodrošinājumam un Palīdzības „kaste” (jau nopirkta lietas, ko varētu vajadzēt līdzbiedriem, kas ir maznodrošināti). Koordinators darba uzdevums ir praktiskā Badiju komandas darba sekmīga un regulāra īstenošana. Saņemot informāciju par jaunu līdzbiedru, ja iespējams – notiek abu padziļināta saruna vai pieejamās informācijas apkopošana, aizpildot Līdzbiedra izziņas formu par viņa esošo problēmu loku, skat. **Pielikums Nr.4**. Koordinators izvērtē, kurš Badijs ir atbilstošākais palīdzības sniedzējs šim cilvēkam, un organizē pirmo tikšanos (trijatā).

Ja darbs norit aktīvi, nepieciešami 2 koordinatori, kas palīdz uzsākt darbu, savedot kopā Badiju un līdzbiedru, piedaloties pirmajā tikšanas reizē, atbalstot psiholoģiski un praktiski Badiju, pārrunājot atbalsta sniegšanas reizes un grūtības, nodrošinot resursus darbam, apkopojot individuālās atskaites un regulāri veidojot kopsavilkumu priekš projekta ieviešanas gaitas izvērtēšanas un ziņojuma finansētājiem.

Badiju darbība ir indivīdu brīvprātīgais darbs, tāpēc atbilstoši tiek slēgts Brīvprātīgā darba līgums, skat. **Pielikumu Nr.3a**, kur atbilstoši tiek paredzēta Badiju atskaitīšanās par paveikto darbu skat. **Pielikumu Nr.3b**.

Jārēķinās, ka bieži Badiji ir cilvēki, kas ikdienā nav iesaistīti sociālā darbā un viņiem nav pieredzes. Uzskatot, ka Badiji ir apguvuši prasmes apmācībā, koordinatori visvairāk uzmanības jāvelta Badiju psiholoģiskajai noturībai un jāpalīdz novilkt robežas, cik tālu mēs ejam palīdzēšanas darbā.

Atceramies, ka Badijs:

- Sniedz emocionālu un praktisku atbalstu,
- Palīdz ikdienas darbos,
- Iedvesmo uz patstāvīgiem lēmumiem,
- Prot uzklaustīt ,

Bet Badijs nav un neaizstāj – mājkopotāju, medmāsu vai banķieri!

Badiju praktiskais uzdevums ir palīdzēt 1 vai 2 līdzbiedriem, katram veltot ~2 stundas sava brīvā laika nedēļā, uz ko Badiji piesakoties bija gatavi, tomēr prakse rāda, ka reāli 1 Badijam īsti nav pa spēkam regulāri sniegt palīdzību vairāk kā 1 līdzbiedram.

Līdzbiedrs var saņemt Badija palīdzību 3 mēnešus, īpašos gadījumos var lemt nodrošināt atbalstu 6 mēnešus.

Atbalsts var tikt sniegts arī telefoniski vai elektroniski, ja tāda ir līdzbiedra izvēle. Tam nepieciešams daudz mazāk resursu, tomēr ieteicamāks ir dzīva tikšanās, kad varam sniegt atbalstu ietekmīgāk.

Apkopotā citu valstu Badiju darba pieredze liecina, kas ir lielākās grūtības un apdraudējumi šajā darbā:

- Nervu pārslodze;
- Pārmērīga atbildības izjūta;
- Stigmatizācijas un diskomforta sajūtas;
- Pārmērīga iedziļināšanās klienta problēmās (psiholoģiskajās), pārspīlēta pašatdeve;
- Sarunas par HIV inficētajiem indivīdiem ar citiem cilvēkiem (neievērojot konfidencialitāti);
- Iespēja iemīlēties;
- Gatavība aizdot naudu;
- Gatavība būt klienta rīcībā 24 st / diennaktī.

Atbalstāmo līdzbiedru atrašana, iesaiste programmā

Liela uzmanība un darba daļa jāvelta līdzbiedru atrašanai un piesaistei. Visefektīvāk darbojas līdzīgs-līdzīgam metodika, kad pastāsta, iesaka, koordinē, palīdz savējie, t.i. paši HIV inficētie cilvēki (Vācijas, Nīderlandes piemēri). Diemžēl Latvijā šādu metodiku nevaram pielietot lielās stigmas dēļ un jāmeklē citi ceļi, lai aicinātu un iesaistītu cilvēkus.

Metodes, kas tika pielietotas līdzbiedru iesaistei, atrašanai un aicināšanai uzticēties, lai saņemtu palīdzību:

- Izgatavotas un izplatītas DIA+LOGS centrā, mobilās vienības darbā Info-skrejlapas ar aicinājumu pieteikties palīdzības saņemšanai;
- Badiju darbības uzsākšanas prezentācijas pasākums ar uzaicinātām daudzām HIV darbam tuvām organizācijām, t.sk. ministrijas, Rīgas Dome, SPKC, NVO u.c.;
- Prezentācija, aicinājums sūtīt pacientus LIC medicīnas personālam (trešdienas kopīgajā „5 minūtē”), mediķi nodrošināti ar info-skrejlapām;
- Izveidota informācija mājas lapās www.diacentrs.lv; www.hiv.lv; FB; ikmēneša Ziņu lapā; izsūtīti daudzi informatīvi e-pasti, t.sk. biedrībām, HPP tīklam.
- Informācija publicēta mēdijos (raksti) pēc preses konferencēm, kur vairākkārtīgi stāstīts par Badijiem;

- Individuāla uzrunāšana – DIA+LOGS centrā, sociālajos dienestos, ārstu pieņemšanās – situācijās, kad zināms, ka cilvēks ir HIV pozitīvs un viņam nepieciešama palīdzība.

Veicot nelielu aptauju “Kāpēc mums vajadzīga palīdzība?” - HIV inficētie par sevi saka:

- Mans vienīgais draugs ir suns...
- Es būtu laimīga, ja kāds pieskatītu mazo, kamēr es rakstu diplomdarbu....
- Es esmu piekususi... Divi bērni, vīrs uz gultas, mamma veca...
- Viss ir sakritis tik nelaimīgi...

Socializēšanās - draugu vakari

Ieteicams organizēt satuvināšanās, draudzīgas tikšanās pēcpusdienas, kur varētu iepazīties, interesanti parunāties un pavadīt brīvo laiku visi Badiji ar saviem aizbilstamajiem (līdzbiedriem). Biežums – reizi ceturksnī.

Uzraudzība, atbalsts, tālākattīstība

Badiju kustībai ir jābūt dzīvai Badiju un biedrības koordinātoru, visas komandas, sadarbībai, kas attīstās un aug. Ir jāzina un jāsaprot, kas notiek, kas jāmaina, jāuzlabo, kāds atbalsts nepieciešams, kādas zināšanas jāpapildina.

Uzraudzība notiek caur atskaitīšanos – Badiju aizpildītās un iesniegtās Brīvprātīgā darba atskaites (**Pielikums Nr 3b**), koordinātorā veidotais ikmēneša apkopojums par Badiju paveikto. Apkopojot sasniegto un iesniegtās atskaites, projekta vadītājs reizi pusgadā veido lielu ziņojumu projekta finansētājiem.

Atbalsts tiek sniegts

- Badijiem individuāli koordinātorā atbalsts, sarunas, palīdzība,
- Visai grupai kopā – reizi 2 mēnešos notiek supervīzijas, kur tiek analizēti, pārrunāti neskaidrie jautājumi, situācijas, kopīgi meklēti ceļi, idejas, kā uzlabot darbu.

Tālākattīstība – tiek atbalstīta Badiju tālāka izglītošanās: organizēti apmācību semināri par Badiju ieteiktām tēmām, piem, padziļināti skatīti komunikācijas jautājumi u.c., pārsūtīta informācija par papildizglītošanās iespējām citu organizāciju pasākumos, uzaicinājumi uz DIA+LOGS semināriem, konferencēm utml.

Izaicinājumi praktiskā darba organizācijā

- Līdzbiedru atrašana, iesaistīšana, vēlme pieņemt palīdzību.
- Brīvprātīgais darbs: tradīcijas un izpratne par to Latvijā vēl ir sākuma attīstības procesā.
- Badiju atskaitīšanās par paveikto darbu.
- Badiju aizņemība un laika trūkums brīvprātīgā darba veikšanai.
- Badiju komandas sapulcināšana uz kopīgām sanāksmēm.
- Iesaistītajiem regulārā biedrības projektu un pakalpojumu darbā: grūtības nošķirt Badija palīdzību no tiešajiem darba pienākumiem.
- Projektu neizdevās īstenot iekļātajos 1,5 gados, tāpēc ieviešanas periods pagarināts.

Sociālā atbalsta iespējas HIV pozitīviem cilvēkiem

Sociālā atbalsta iespējas HIV pozitīviem cilvēkiem

No Likuma Par sociālo drošību:

Personai, kura saviem spēkiem nespēj nodrošināt sevi vai pārvarēt īpašas dzīves grūtības un kura nesaņem ne no viena cita pietiekamu palīdzību, ir tiesības uz personisku un materiālu palīdzību, kas atbilst tās vajadzībām, dod iespēju pašpalīdzībai un veicina tās iesaistīšanos sabiedrības dzīvē.

Sociālā palīdzība

*Sagatavoja Agris Veidemanis
(RD SD, DIA+LOGS, 2016.g.janvāris)*

1. Trūcīgas personas/ģimenes statusa noteikšana (MK 299)

Ģimene (persona) atzīstama par trūcīgu, ja tās vidējie ienākumi katram ģimenes loceklim mēnesī pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz 128,06 euro un ja:

- tai nepieder naudas līdzekļu uzkrājumi, vērtspapīri vai īpašums, izņemot šo noteikumu 19.punktā minēto;
- tā nav noslēgusi uztura līgumu;
- tā nesaņem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas sniegtos pakalpojumus vai tā neatrodas ieslodzījumā;
- persona ir reģistrējusies Nodarbinātības valsts aģentūrā kā bezdarbnieks atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 37.panta pirmajai daļai.

2. Maznodrošinātas personas/ģimenes statuss

- Ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona darbspējīgā vecumā atzīstama par maznodrošinātu, ja vidējie ienākumi katram ģimenes loceklim (personai) mēnesī pēdējo trīs mēnešu laikā nepārsniedz 320 euro, izņemot gadījumus, kad dzīvoklī dzīvo viens vecuma vai invaliditātes pensijas vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējs, kurš atzīstams par maznodrošinātu, ja viņa vidējie ienākumi mēnesī nepārsniedz 400 euro un ir ievēroti pārējie šo saistošo noteikumu nosacījumi. (RD 202)

3. Ko nodrošina trūcīgā/ maznodrošinātā statuss?

- Atbrīvojums no pacienta iemaksas, ārstniecības iestādē uzrādot trūcīgā izziņu;

- Valsts kompensējamo zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumus sedz pilnā apmērā; pērkot valsts kompensējamus medikamentus, aptiekā jāuzrāda trūcīgas personas/ģimenes izziņa;
- saņemt valsts nodrošināto juridisko palīdzību civiltiesiska rakstura strīda gadījumā Juridiskās palīdzības administrācijā;
- Brīvpusdienas Rīgas pašvaldības skolās
- trūcīgas personas var lūgt tiesu atbrīvot tās no valsts nodevas samaksas, kā arī no tiesāšanās izdevumiem;
- saņemt silto ēdienu, uzrādot izziņu (e-talonu) siltā ēdiena izdales vietās;
- saņemt pārtikas un pamata materiālo palīdzību (pārtikas un saimniecības, mācību materiālu pakas);
- atvieglojumi no taksācijas gadam aprēķinātās nekustamā īpašuma nodokļa summas;
- lūgt, lai netiktu aprēķināti parāda kavējuma/soda procenti par laikā nesamaksātiem dzīvokļa maksājumiem (apsaimnieko pašvaldība);
- AS „Latvenergo” atbalsts elektroenerģijas lietotājiem.

4. Sociālās palīdzības pabalsti

- pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai (bērnam 64,03 euro; vecuma/ invaliditātes pensijas saņēmējam, valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējam – 128,06 euro; personai darbspējas vecumā – 56,91 euro);
- dzīvokļa pabalsts (ienākumi zem 284,57 vai 355,72 euro);
- pabalsts veselības aprūpei (ienākumi zem 192,09 vai 234,77);
- pabalsts izglītības ieguves atbalstam;
- pabalstu sociālās rehabilitācijas mērķu sasniegšanai;
- vienreizēju pabalstu ārkārtas situācijā- bez ienākumu izvērtēšanas;
- apbedīšanas pabalsts (līdz 426,86).

5. Rīgas pašvaldības nodrošinātie sociālie pakalpojumi

- Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijā: SAC un bērnu nami
- Sociālās aprūpes pakalpojumi personas dzīvesvietā:
 - ✓ aprūpe mājās;
 - ✓ pavadoņa – asistenta pakalpojums;
 - ✓ "drošības pogas" pakalpojums;
 - ✓ silto pusdienu piegāde mājās;
 - ✓ dienas aprūpes centra pakalpojums;
 - ✓ no valsts budžeta līdzekļiem finansētais asistenta pakalpojums pašvaldībā personām ar invaliditāti;

- Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijā:
 - ✓ krīzes centra pakalpojums;
 - ✓ sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums;
 - ✓ patversmes pakalpojums;
 - ✓ naktspatversmes pakalpojums;
 - ✓ īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojums;
- Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi personas dzīvesvietā:
 - ✓ specializēto darbnīcu pakalpojums;
 - ✓ atbalsta, pašpalīdzības un sociālo prasmju pilnveidošanas grupu pakalpojums;
 - ✓ konsultatīvā krīzes centra un psiholoģiskie pakalpojumi;
 - ✓ atbalsta ģimenes un uzticības personas pakalpojums;
 - ✓ sociālās rehabilitācijas programmas īstenošana (bērni ar invaliditāti);
 - ✓ dienas centra pakalpojums;
 - ✓ grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums;
 - ✓ ģimenes asistenta pakalpojums;
 - ✓ sociālā atbalsta un konsultatīvā programma audžuģimenēm, adoptētājiem un aizbildņiem.

Transporta pakalpojumi

- vienreizējs transports mazkustīgām personām, kuras pamatoti iemeslu dēļ nevar pārvietoties ar sabiedrisko transportu;
- Ar VDEAK izsniegtu atzinumu par medicīnisko indikāciju noteikšanu speciāli pielāgota vieglā automobiļa iegādei un valsts sociālā pabalsta transporta izdevumu kompensēšanai invalīdiem, kuriem ir apgrūtināta pārvietošanās, naudas izmaksas 284,57 euro gadā;
- Pakalpojums hroniskas nieru mazspējas slimniekiem, kuriem nepieciešama hemodialīze.

Ergoterapeits

- Mājokļa pielāgošana personām ar funkcionālajiem traucējumiem;
- Palīdzība sastādīt personas ikdienas aktivitāšu un vides novērtējuma anketu VDEAK (ja nosaka indikācijas īpašai kopšanai);
- Formē profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu personām ar funkcionālajiem traucējumiem (invalīdiem vai ar prognozējamo invaliditāti) darbaspējas vecumā vai strādājošiem pensionāriem.

Un vēl:

Zīmju valodas tulks, juriskonsults un atkarību profilakses speciālisti 😊

Atsauces un noderīga informācija

Par Latvijas Badiju projektu Biedrības DIA+LOGS mājaslapa:

<http://www.diacentrs.lv/?aktualitates.html>

Vairāk info par HIV jautājumiem (viegli uztveramā valodā) www.apvienibaHIV.LV

Par finansētāja grantiem: <https://www.viiivhealthcare.com/community-partnerships/positive-action-for-europe/about-pae.aspx>

Par sociālo atbalstu: <http://www.lm.gov.lv/> ; <http://www.ld.riga.lv/>
<http://www.iespejukarte.lv/>

Pielikumi

Pielikums Nr.1

ViiV Healthcare Positive Action projekta „Latvijas Badija un atbalsts HIV pozitīvajiem”

LATVIJAS BADIJA PIETEIKUMA ANKETA

(pieteikumu izvērtēsim un ziņosim par Jūsu atbilstību uzņemšanai apmācībām Badija darbam)

Apjoma ierobežojuma atbildēm katrā no punktiem nav!

Datums:

Vārds, uzvārds	
Dzimšanas datums, gads	
e-pasta adrese	
Kontakt-telefons	
Kādā novadā, pilsētā vai pilsētas rajonā vēlaties darboties	
Autovadītāja apliecība	

Kāpēc vēlaties kļūt par Latvijas Badiju, iesaistoties brīvprātīgajā palīdzības darbā?

Jūsu izglītība un/vai mācības šobrīd

Jūsu darba pieredze Kādas ir Jūsu praktiskās (arī ikdienas dzīvē) iemaņas (piemēram, ēdiena gatavošana, dārzkopība, mājas uzkopšana, bērnu pieskatīšana, atbalsta sniegšana, remontdarbi, dizains, datorprasmes u.c.)?

..... Vai Jums ir viegli saprasties ar nepazīstamiem cilvēkiem?

..... Kādās valodās varat sarunāties pietiekami brīvi?

Nosauciet, kādas Jūsu īpašības vai iemaņas Jums palīdzēs veikt brīvprātīgo Badija darbu

..... Kādas rakstura iezīmes un prasmju iztrūkumus, kas varētu apgrūtināt jūsu darbu par Badiju, Jūs saskatāt sevī? Kuras no tām Jūs cerat pārvērst apmācību rezultātā?

..... Vai Jums ir kāda dzīves filozofija vai moto?

Vai Jūs esat patiesi reliģiozs? (Lūdzam norādīt konfesiju)

..... Kādas ir Jūsu aizraušanās un intereses?

..... Novērtējiet savu veselības stāvokli (atzīmējiet)

O Izcils, O labs, O normāls, O veselības problēmas netraucē ikdienas aktivitātēs

Vai Jūs jūtat diskomfortu, kad cilvēks smēķē Jūsu klātbūtnē? O Jā O Nē

Vai Jūs jūtat diskomfortu, kad cilvēks ir alkohola reibumā? O Jā O Nē

Vai Jūs jūtat diskomfortu, kad cilvēks ir narkotiku reibumā? O Jā O Nē

Aprakstiet savu attieksmi pret cilvēkiem ar citu, nekā Jums, seksuālo orientāciju vai dzimumtieksmēm

Kas Jums ir būtiski saskarsmē ar cilvēkiem?

.....Vai Jums ir kādas vēlmes attiecībā uz klientu un viņa dzīves apstākļiem? (piemēram, vīrietis/sieviete, ne tikai HIV/AIDS, bet arī citas slimības, slimības pakāpe, redzama invaliditāte, vecums, seksuālā orientācija u. c.)

.....Ar kādu klientu Jums būtu grūti veidot labas attiecības un sniegt atbalstu?

.....Vai mēs varam ar Jums
sazināties, ja nepieciešama palīdzība (aktuālā situācijā), lai:

Kopā ar citiem Badijiem palīdzētu klientam pārcelties	☐ jā	☐ nē
Veiktu dzīvokļa pamatīgāku uzkopšanu	☐ jā	☐ nē
Atrisinātu vienkāršu problēmu ar elektrību	☐ jā	☐ nē
Salabotu kādas mēbeles, piem. sienas skapi	☐ jā	☐ nē
Piestiprinātu sienas lampu/aizkarus un citu	☐ jā	☐ nē
Pieskatītu bērnus	☐ jā	☐ nē
Sniegtu morālu atbalstu, būtu atbalstošais drauga plecs	☐ jā	☐ nē

Citi varianti:.....

Cik stundas nedēļā Jūs varat veltīt Badija brīvprātīgajam darbam?

.....Kad un kādā formātā Jums būtu ērtāk iziet Badiju apmācības?

☐ pilna mācību darbdiens	☐ darbdienu pēcpusdienas	☐ brīvdienas
☐ regulāras nodarbību dienas	☐ apvienots vairāku dienu seminārs	

Cits variants:.....

Ko vēlaties piebilst?

Ja rodas jautājumi vai esat veiksmīgi aizpildījuši anketu: sūtiet to uz e-pastu: dialogs@diacentrs.lv vai zvaniet: ofiss 67243101

Pielikums Nr.2

Badiju apmācību Programmas tēmas un aktualitāte

Badiju apmācību programmas tēmas	Apmācāmo vērtējums tēmas nepieciešamībai JĀ/varbūt jā
Vispārējo jautājumu bloks:	
HIV aktualitāte Latvijā un pasaulē.	6/3
Stigma un diskriminācija. Tolerance	10/1
Badiju loma, pienākumi	10/1
Personīgās īpašības – resursi un klupšanas akmeņi.	6/5
Motivācija	7/3
Komunikācija. Komunikācijas specifika ar mērķa grupu.	9/2
Konfidencialitāte	5/6
Aprūpes specifika	8/3
Sociālā atbalsta iespējas	7/4
Medicīnisko jautājumu bloks:	
HIV, C hepatīts, TB biomedicīniskie aspekti.	8/3
Transmisija.	6/5
HIV inficēto mentālās veselības specifika.	10/1
Depresija.	10/1
HIV un narkotiku lietošana.	5/6
HIV un seksuālās attiecības.	6/5
Praktiskās lietas:	
Pirmās palīdzības sniegšana	4/5
Atbalsts zāļu lietošanai, pavadošās slimības.	6/4
Veselību uzlabojošas lietas (piem. zāļu tējas, kustības tml)	3/6
Bērnu pieskatīšanas pamatlīetas	2/5
Dzīvokļa uzkopšanas pamatlīetas	2/4
Psiholoģijas – Ētikas jautājumi:	
Glābēja loma, Karpmana trijstūris.	8/3
Zaudējums un sāras.	6/5
Izdegšanas sindroma profilakse	8/3
Badiju grupas saliedēšanās pasākumi	6/5
Organizatoriskie jautājumi – atskaites, atbalsts u.c.	8/3

LĪGUMS
PAR BRĪVPRĀTĪGO DARBU

Rīgā, 201__ gada __. _____,

Nr. ___/16-BL

ViiHealthcareLtd finansētā projekta „Latvijas Badiji un atbalsts HIV pozitīvajiem” (*Latvian Buddies and peer support for HIV positives*) finansējuma saņēmējs **Biedrība DIA+LOGS**, turpmāk saukta **Biedrība**, reģistrācijas numurs: 40008067472, juridiskā adrese: Dzirnau iela 135, Rīga, LV-1050, tās valdes priekšsēdētājas Rutas Kaupes personā, kura rīkojas saskaņā ar Statūtiem, no vienas puses, un

Fiziska persona.....**pers. kods**

turpmāk saukta **Persona**, no otras puses, saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 8. punktu, bez viltus, maldības un spaidiem noslēdz sekojošu līgumu par brīvprātīgo darbu:

1. **Biedrība** nodarbina līgumā minēto **Personu** kā fizisku personu bezatlīdzības darbā, neiesaistot darba tiesiskajās attiecībās.
2. **Biedrība** nodrošina, ka brīvprātīgais darbs ir vērst uz **Biedrības** statūtos noteikto mērķu sasniegšanu un projekta „Latvijas Badiji un atbalsts HIV pozitīvajiem” (*Latvian Buddies and peer support for HIV positives*) realizāciju.
3. **Persona** laika posmā no 20__ gada līdz 20__ gada..... augstāk minētā projekta ietvaros veic sekojošus pienākumus ar nenoteiktu darba slodzi:
 - 3.1. **iesaistās Latvijas Badiju kustības veidošanā un regulārā tās darbībā**, kas sniedz praktisku, sociālu un emocionālu palīdzību cilvēkiem, kas dzīvo ar HIV/AIDS (CDHA) un viņu tuviniekiem;
 - 3.2. **sniedz atbalstu ar mērķi uzlabot CDHA dzīves kvalitāti**, pastāvīgi atbalstot un kontaktējoties ar viņiem, respektējot CDHA neatkarīgu pašnoteikšanos un konfidencialitāti;
 - 3.3. piedalās Badijiem paredzētajās **apmācībās un supervīzijās**;
 - 3.4. piedalās **Brīvprātīgo ikmēneša sanāksmēs** un plānotajās **draugu pēcpusdienās**;
 - 3.5. **informē Biedrību par paveikto brīvprātīgo darbu apjomu un izdevumiem mēneša ietvaros**, kas radušies, veicot Brīvprātīgā – Latvijas Badija pienākumus. Ieteicamās praktiskā atbalsta formas: sarunas, sapratne, uzklauššana, atbalstoša drauga plecs, pavadīšana, palīdzība ārstēšanas režīma ievērošanā; palīdzošs atbalsts mājas soļa veikšanā un ģimenes sadzīvē; u.c.
4. **Persona**, kas veic brīvprātīgo darbu, ir tiesīga prasīt no **Biedrības** tādu izdevumu segšanu, kas radušies brīvprātīgā darba izpildes gaitā.
5. **Biedrība Personai**, kas veic brīvprātīgo darbu saistībā ar šo līgumu, veic tādu izdevumu segšanu, kas radušies brīvprātīgā darba izpildes gaitā, pēc rakstiska ziņojuma saņemšanas.
6. **Persona**, kas veic brīvprātīgo darbu, iesniedz **Biedrībai** ziņojumu (pielikums Nr.1) par mēnesī paveikto brīvprātīgo darbu līdz nākamā mēneša 10. datumam. Vīsa veida izmaiņas saistībā ar brīvprātīgo darbu projektā tiek savlaicīgi saskaņotas ar **Biedrību**.
7. Līgumu par brīvprātīgo darbu projektā puses var grozīt vai lauzt, savstarpēji vienojoties un saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likumu.
8. Līgums par brīvprātīgo darbu stājas spēkā no tā parakstīšanas brīža. Līgums sagatavots divos eksemplāros – katrai pusei pa vienam.

PUSES:

Biedrība DIA+LOGS, atbalsta centrs visiem, kurus skar HIV/AIDS Reģ.Nr.40008067472 Dzirnavu iela 135, Rīga, LV-1050 _____ /R.Kaupe/	Brīvprātīgais Vārds, uzvārds _____ Adrese _____ Tālrunis _____ Bankas konta Nr. _____ _____ /paraksts/

Pielikums Nr.3b

Biedrība DIA+LOGS

reģ. Nr. 40008067472

Dzirnavu iela 135, Rīga, LV-1050

Brīvprātīgā darba atskaite

2016.gada _____ mēnesī

ViiV Healthcare Ltd finansētā projektā „Latvijas badiji un atbalsts HIVpozitīvajiem”

Badijs _____

Līdzbiedram Nr.1 nepieciešamai atbalsts

(atzīmē ar burtu, skat **)

Līdzbiedram Nr.2 nepieciešamai atbalsts

(atzīmē ar burtu, skat **)

Nr.p.k	Līdzbiedra kods*	Tikšanās datums	Tikšanās vieta	Iztērētie līdzekļi (eur)	Tikšanās ilgums (st)	Tikšanās laikā sniegts					Skaidrojums Vide, vieta (emoc atb) Kāda palīdzība a sadzīvē Uz kuriem pavadīts u.c.	
						Emocionāls atbalsts	Palīdzība sadzīvē, aprūpe	Palīdzība ARV Līdzestībai	Bērnu pieskatīšanas	Pavadīšana uz Med/Soc iest		Cits
	* Nr.1											
			Kopā									
	* Nr.2											
			Kopā									
PAVISAM KOPĀ												

* Līdzbiedra kods(vārds, mātes vārds, dzimšanas gads) un vārds vai iesauka, kā drīkstam uzrunāt šo cilvēku

** Psiholoģisks P, Veselības aprūpe V, Līdzestība - ārtsēšanas režīms L, sadzīvisks atbalsts S, sociāli-matēriālas problēmas M

/paraksts/

Līdzbiedra problēmu loks

Badijs

Līdzbiedra kods (vārds, mātes vārds, dzimšanas gads).....

Psiholoģiskas

▪ Nomākts garastāvoklis	
Attiecību problēmas: ▪ ar ģimenes locekļiem ▪ ar draugiem ▪ ar medikumiem ▪ iespējama depresija	
▪ Grūtības diagnozes atklāšanā	
▪ Suicidālas domas	
▪ citas	

Veselības

▪ nav ĢA	
▪ nav bijis LIC	
▪ ir papildus diagnozes- kādas	
▪ trūkst līdzestības	
▪ citas	

Aprūpes

▪ trūkst pašaprūpes prasmju	
▪ rūpes par dzīvnieku	
▪ grūtības aprūpēt sevi/tuvinieku	
▪ cits	

Bērnu pieskatīšanas

▪ cik bērni	
▪ vecums	
▪ kāpēc jāpieskata:	
▪ - cits	

Mājokļa

▪ uzkopšana	
▪ labiekārtošana	
▪ sīks remonts	
▪ cits	

Materiālas

▪ nav sociālās palīdzības	
▪ nav iztikas līdzekļu	
▪ nevar nopirkt zāles	
▪ nevar samaksāt par dzīvokli	
▪ kredītmakājumi	
▪ cits	

Citas.....